

VARNARAÐILI HAFNAÐI AÐ HLÍTA ÚRSKURÐI

Mál nr. 63/2026

Nafn málskotsaðila (M)

Nöfn varnaraðila (V)

Heiti vátryggingar: Slysátrygging ökumanns og eiganda.

Skráningarnúmer ökutækis (A)

Orsakatengsl. Sönnun.

Gögn.

1. Málskot móttakið 9. febrúar 2026 ásamt fylgiskjöllum.
2. Bréf V dags. 5. mars 2026.
3. Viðbótarathugasemdir M dags. 11. mars 2026.

Málsatvik.

Samkvæmt tjónstilkynningu vegna ökutækjatljóns sem M sendi V hinn 3. desember 2024 varð tjón á bifreið hans, A, daginn áður. Atvik hafi verið þau að M var að aka svokallaða flóttamannaleið þegar bifreiðin fyrir framan A hægði á ferð sinni og við það þurfti M einnig að hægja á A. Við það rann hún til í hálku með þeim afleiðingum að snjór fór af þaki A og á framrúðu hennar, rúðupurrkur hennar stöðvuðust og M missti stjórn á henni og hafnaði utan vegar þar sem hún fór yfir nokkra steina. Samkvæmt tjónstilkynningu sem M sendi V hinn 11. febrúar 2025 varð hann fyrir bakmeiðslum við framangreint atvik.

Í málskoti kemur fram að V hafi hafnað bótaskyldu úr slysátryggingu ökumanns og eiganda á grundvelli þess að M hafi ekki tekist að sýna fram á orsakatengsl milli slyssins og þeirra einkenna sem hann rekur til þess. V byggir á því að höggkraftur við slysið hafi verið lítill svo og það að matsgerðir vegna slysa sem M hafi orðið fyrir á árunum 2013, 2014 og 2017 beri það með sér að einkenni hans hafi verið til staðar fyrir slys það sem hér um ræðir. Er framangreindu mótmælt af hálfu M. Sé litið til heilsufarsgagna megi sjá að einkenni M séu ekki þau sömu og þau sem rakin verði til fyrri slysa og hafi hann aldrei kvartað undan sambærilegum einkennum fyrir það slys sem hér um ræði. Fyrri slys hafi hins vegar gert það að verkum að M var viðkvæmari en ella. Hraðaútreikningar þeir sem V virðist byggja á taki í engu tillit til þess né hafi verið horft til læknisfræðilegra gagna við gerð þeirra. Frásögn M hafi frá upphafi verið skýr og sýni læknisfræðileg gögn fram á að hann hafi orðið fyrir líkamstjóni við umrætt atvik.

Í bréfi V til nefndarinnar kemur fram að félagið telji ekki sýnt fram á orsakatengsl milli umrædds atviks og allra þeirra einkenna sem M reki til þess. Samkvæmt hraðaútreikningum hafi högg við atvikið verið mjög lítið og ekki til þess fallið að valda heilsutjóni. Hvað fyrri heilsufar M varði þá telji V ljóst að annars vegar sé um að ræða einkenni sem M hafi áður glímt við, en hann hafi ítrekað leitað til lækna vegna háls- og bakverkj. Þá hafi hann kvartað undan verkjum og stirðleika í mjóbaki eftir slys sem hann varð fyrir á árinu 2017. Þá liggi fyrir að við umferðarslys á árinu 2013 hafi M hlotið áverka á mjaðmagrind og kvið. Hins vegar sé um að ræða einkenni, slitbreytingar og væga discus prolapse, sem séu ekki í orsakasamhengi við umrætt slys heldur feli í sér krónískar breytingar sem oft séu hluti af eðlilegri þróun með auknum aldri. Þá hafi M orðið fyrir öðru slysi um sumarið 2024 og verið töluvert frá vinnu það ár. Beri gögn málsins með sér að M hafi haft töluvert einkenni frá stoðkerfi fyrir það atvik sem hér sé til skoðunar. Ekki verði séð að framlögð gögn sýni fram á að slys M 2. desember 2024 hafi leitt til nýrra varanlegra afleiðinga eða versunar á áður þekktum kvillum. Hafi M því ekki tekist að axla þá sönnunarbyrði sem á honum hvíli um orsakatengsl milli umrædds atviks og einkenna sinna.

Í viðbótarathugasemdum M er í fyrsta lagi ítrekað að sá hraðaútreikningur sem V byggir á hafi í engu verið tekið tillit til einstaklingsbundinna aðstæðna M, en eðli og umfang líkamstjóns ráðist af fjölda þátta. Er þá áréttað að einkenni M eftir fyrri slys séu annars eðlis en þau sem hann reki til slyssins 2. desember 2024. Eigi þessi fyrri slys því ekki að hafa nein áhrif á úrlausn þess ágreinings sem hér sé uppi, að öðru leyti en því að líta verði til þess að M hafi verið í sérstaklega viðkvæmri stöðu vegna þeirra. Hafi því „vægur höggkraftur“ við umrætt atvik haft meiri áhrif á hann en fullfrískan einstakling. Vilji V á hinn bóginn halda því til streitu að einkenni M séu þau sömu og hann þjáðist af fyrir sé í öllu falli ljóst að þau hafi versnað til muna. Bendi læknisfræðileg gögn þá ekki til þess að um eðlilega aldurstengda þróun sé að ræða.

Álit.

Ágreiningur þessa máls varðar það hvort líkamleg einkenni M megi rekja til umrædds umferðarslyss hinn 2. desember 2024. V lét vinna skýrslu um útreikninga á hraða og höggkrafti árekstursins, svokallaða PC-Crash skýrslu, og liggur hún fyrir nefndinni. Þó sú skýrsla lýsi litlum þyngdarkrafti árekstursins verða ekki dregnar víðtækar almennar ályktanir af henni án þess að litið sé heildstætt til gagna málsins og einkum læknisfræðilegra gagna enda geta afleiðingar umferðaróhapps á heilsu fólks verið afar einstaklingsbundnar og ráðist af ýmsum þáttum, þrátt fyrir að litlir kraftar kunni að hafa verið að verki og ákoma á bifreiðar minni háttar. Við mat á því hvort orsakatengsl séu til staðar þarf því að líta heildstætt til allra málsgagna, einkum læknisfræðilegra.

Fyrirliggjandi er sjúkraskrá M vegna tímabilsins 13. febrúar 2023 til 25. mars 2025. Einnig liggur fyrir samskiptaseðill vegna komu M á Læknavaktina hinn 3. desember 2024, eða daginn eftir umrætt atvik. Lýsti M þá verkjum hægra megin í mjóbaki og fékk ávísuð verkjalyf. Af samskiptaseðli heilsugæslu má ráða að M hafi haft samband hinn 6. desember 2024 og lýst verkjum frá baki. Fékk hann þá útgefið óvinnufærnivottorð vegna daganna 2. til 6. desember 2024 og beiðni um sjúkraþjálfun. Hinn 12. desember fékk M óvinnufærnivottorð vegna tímabilsins 2. desember 2024 til 3. janúar 2025. Í kjölfarið gekkst M undir segulómun af lendhrygg sem sýndi fram á „töluvert dreifðar slitbreytingar í lendhrygg með disklækkun og breiðbasa afturbungun á diskum, án taugaklemmu.“ Liggur þá fyrir yfirlit meðferða hjá sjúkraþjálfara þar sem fram kemur að M hafi sótt 16 tíma í sjúkraþjálfun á tímabilinu 9. desember 2024 til 14. febrúar 2025.

Ljóst er að M á nokkra sögu um slys, og fyrirliggjandi er örorkumatsgerð dags. 19. febrúar 2016 þar sem fjallað er um afleiðingar líkamstjóns vegna umferðarslysa sem hann varð fyrir 12. júní 2013 og 1. febrúar 2013. Í matgerðinni kemur fram að M lýsi verkjum frá hálsi og herðum og var varanleg læknisfræðileg örorka hans metin 7%. Einnig er fyrirliggjandi örorkumatsgerð dags. 12. febrúar 2020 þar sem fjallað er um afleiðingar líkamstjóns vegna umferðarslyss sem M varð fyrir 23. október 2017. Í matsgerðinni lýsir M einkennum frá fingrum, hálsi og herðum og var varanleg læknisfræðileg örorka hans metin 7%. Verður að telja þessi einkenni talsvert frábrugðin þeim einkennum sem M lýsir nú, þ.e. verkjum frá mjóbaki með leiðni í fætur, og hann telur að verði rakin til slyssins 2. desember 2024.

Af sjúkraskrá M má ráða að hann hafi verið í töluverðum samskiptum við heilsugæslu á árinu 2023 og fram til slyssins í desember 2024 vegna ýmissa kvilla en ekki verður séð að hann hafi kvartað undan verkjum frá mjóbaki á því tímabili. Með vísan til þess svo og annarra fyrirliggjandi gagna verður ekki fallist á að vísbendingar séu um að þau einkenni sem M rekur til þess slyss sem hér er til umfjöllunar hafi verið til staðar áður. Þó M hafi þannig lýst einkennum frá mjóbaki um mánuði eftir slysið sem hann varð fyrir á árinu 2017 verður ekki séð að hann hafi lýst slíkum einkennum á matsfundi hinn 10. október 2019 og liggur því ekki annað fyrir en að þau hafi á þeim tíma gengið til baka.

Af öllu framangreindu og eins og málið liggur fyrir nefndinni verður að leggja til grundvallar að M hafi sýnt fram á að hann hafi orðið fyrir líkamstjóni við umrætt atvik, en m.a. liggur fyrir að hann var óvinnufær í kjölfar þess. Nefndin tekur hins vegar ekki afstöðu til þess að hvaða marki er um varanlegt líkamstjón að ræða enda er það í höndum hæfra og óvilhallra matsmanna að leggja mat á það. M telst þá eiga rétt til greiðslu bóta fyrir sjúkrakostnað skv. 1. gr. skaðabótalaga nr. 50/1993 vegna kostnaðar við gagnaöflun og öflun matsgerðar um afleiðingar líkamstjóns hans.

Niðurstaða.

M á rétt á bótum vegna líkamstjóns úr slysatryggingu ökumanns og eiganda A hjá V.

Reykjavík, 21. apríl 2026.
rafræn undirskrift

Guðmundur Sigurðsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Anna Lilja Ragnarsdóttir